

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ISSN 2522-4557 (Print)
ISSN 2522-4565 (Online)

ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Збірник наукових праць
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка

Серія «Філологія»

Випуск 65

Видавничий дім
«Гельветика»
2026

Рекомендовано до друку вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 26 березня 2026 р.)

Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія» включений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями) відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 420 від 19.04.2021 р. (додаток 3) і зареєстрований у міжнародних наукометричних базах **Google Scholar, Polish Scholarly Bibliography (PBN), ResearchBib – Academic resource index, Cite Factor, Index Copernicus (ICV 2017 = 66.18; ICV 2018 = 80.88; ICV 2019 = 73.76; ICV 2020 = 62.61; ICV 2021 = 55.63; ICV 2022 = 55.61; ICV 2023 = 67.42); ICV 2024 = 60.86).**

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1190 від 11.04.2024 року. Ідентифікатор медіа R30-04757.

Суб'єкт у сфері друкованих медіа: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, Львівська обл., 82100, e-mail: dsru@dsru.edu.ua, тел. (03-24) 41-04-74)

Мови розповсюдження: українська, англійська, польська, німецька, французька, іспанська, словацька, болгарська, румунська.

Періодичність: 4 рази на рік.

Відповідальність за достовірність наведених у публікаціях фактів, дат, найменувань, прізвищ, імен, цифрових даних несуть автори статей. Думка редакційної колегії може не збігатися з думкою авторів.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія» / ред. кол. : **Марія Федурко** (головний редактор) та ін. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Випуск 65. 174 с. DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65>

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ISSN 2522-4557 (Print)
ISSN 2522-4565 (Online)

PROBLEMS OF HUMANITIES

a collection of scientific articles
Drohobych Ivan Franko
State Pedagogical University

“Philology” Series

Issue 65

“Helvetica”
Publishing House
2026

ISSN 2522-4557 (Print)
ISSN 2522-4565 (Online)

Recommended for printing by Academic Council
of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(March 26, 2026, Minutes № 4)

Problems of humanities: a collection of scientific works of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University. “Philology” Series is included in the List of scientific professional publications of Ukraine of category “B” in the field of philological sciences (specialty B11 Philology (with specializations) according to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 420 dated 19.04.2021 (Annex 3) and registered in the international scientometric databases **Google Scholar, Polish Scholarly Bibliography (PBN), ResearchBib – Academic resource index, Cite Factor, Index Copernicus (ICV 2017 = 66.18; ICV 2018 = 80.88; ICV 2019 = 73.76; ICV 2020 = 62.61; ICV 2021 = 55.63; ICV 2022 = 55.61; ICV 2023 = 67.42); ICV 2024 = 60.86).**

Registration of Print media entity: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine No. 1190 as of 11.04.2024. Media ID: R30-04757.

Media entity: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (24, Ivan Franko Str., Drohobych, Lviv region, 82100, e-mail: dspu@dspu.edu.ua, tel. (03-24) 41-04-74)

Languages: Ukrainian, English, Polish, German, French, Spanish, Slovak, Bulgarian, Romanian.

Periodicity: 4 times for a year.

The authors of the articles are responsible for the authenticity of the facts, dates, names, surnames, names, and digital data contained in the publications. The opinion of the editorial board may not coincide with the views of the authors.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Problems of Humanities. “Philology” Series : a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University / **Mariya Fedurko** (Editor-in-chief) & others. Drohobych : Publishing House “Helvetica”, 2025. Issue 65. 174 p. DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Федурко Марія Юліанівна – головний редактор, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри фундаментальних дисциплін початкової освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Альбота Соломія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики, заступник декана магістратури з міжнародних навчально-наукових проєктів Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій Національного університету «Львівська політехніка».

Косович Ольга Василівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Котович Віра Василівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Кушлик Оксана Павлівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Мацьків Петро Васильович, доктор філологічних наук, професор, декан факультету української та іноземної філології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Яремко Ярослав Петрович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Чижевський Фелікс, доктор габілітований, професор, Університет Марії Кюрі-Склодовської (UMCS), Польща.

EDITORIAL BOARD

Maria Fedurko – *Editor-in-chief, Doctor of Philology, Professor; Professor at the Department of Fundamental Disciplines Primary Education, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.*

Solomiia Albota, *PhD in Philology, Senior Lecturer at the Department of Applied Linguistics, Deputy Dean of Master Studies for Educational and Scientific Projects of the Institute of Computer Sciences and Information Technologies, Lviv Polytechnic National University.*

Olha Kosovych, *Doctor of Philology, Professor; Head of the Department of Romanic and Germanic Philology, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University.*

Vira Kotovych, *Doctor of Philology, Professor; Head of the Chair of Ukrainian Language, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.*

Oksana Kushlyk, *Doctor of Philology, Professor; Professor at the Department of the Ukrainian Language, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.*

Petro Matskiiv, *Doctor of Philology, Professor; Dean of the Faculty of Ukrainian and Foreign Philology, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.*

Yaroslav Yaremko, *Doctor of Philology, Professor; Professor at the Department of the Ukrainian Language, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.*

Feliks Chyzhevskiy, *dr hab., Professor, Maria Curie-Skłodowska University, Poland.*

ЗМІСТ

ВОЗНКО Yuliia. Phrasal verbs in digital advertising: linguistic strategies of engagement.....	9
МОРОЗОВА Ірина, БОНДАРЕВ Іван. Інтернет як сучасний засіб саморефлексії людини у віртуальному просторі.....	17
ГОРБОЛІС Лариса. Функціональність фольклорного контенту в комедії Івана Нечуя-Левицького «На Кожум'яках»	24
ДУБРОВСЬКА Ірина. Фразеологізми у п'єсі Бертольда Брехта «Mutter Courage und ihre Kinder / Матінка Кураж та її діти»: перекладацький аспект	31
ІВАНИЦЬКА Наталя, НЕЧИПОРЕНКО Віолета. Постредагування нейронного машинного перекладу як інструмент оцінки якості в сучасному перекладацькому процесі.....	39
ІЛЬЧЕНКО Олена. Динаміка маніпулятивного потенціалу воєнної Метафори в українському медіадискурсі (2014–2025 рр.): від гібридної агресії до повномасштабного вторгнення.....	48
КАЛЮТІУК Liliia. Interpreting & translation as a contemporary metatheory of translational subjectivity: from the archaic mediator to the digital multimodal agent.....	55
КРЮКОВА Юлія. Усний & Письмовий переклад як новітня метатеорія перекладацької суб'єктності: від архаїчного медіатора до цифрового мультимодального агента (Частина 1)	63
ЛІЩИНСЬКА Наталія. Музика в новелі «Янко-Музикант» Генрика Сенкевича	78
МАТУЩАК Ірина. Фармацевтичні терміни в «лікарських рослинах, що їх уживає населення Правобережної України в народній медицині» Н. Т. Осадчої-Янати	87
РІЛУТА Nataliia. Pragmatics of personal pronouns in the discourse of the press secretary of the White house	94
САВЧИН Надія. Номіналізація як лінгвістичне явище та способи її реалізації в англomовному дискурсі	107
СКУТКО Тетяна, СЕНЬОВСЬКА Надія. Українська література в структурі сучасного мистецтва війни.....	113
СТОГНІЙ Ірина, ГОРЮНОВА Марина. Використання емодзі як засобу невербального спілкування у текстових повідомленнях	127
ТЕЇЖЖІНА Олеся. Вербальні маркери національної ідентичності в пресі української діаспори	133
ФЕДАК Софія, НАЗАРЕВИЧ Леся. Астрономічні терміни в книжці Івана Пулюя «Нові і перемінні звізди»: співвідношення питомо українських і запозичених елементів	141
ХОМА Василина. Ідентичність у сучасному гуманітарному знанні: міждисциплінарний підхід	149
ХОМЕНКО Тетяна. Лексеми на позначення свояцтва в німецькій мові	157
ХОМІЦЬКИЙ Назарій. Вербалізація фронтного щодення: лексико-стилістичний аспект (на матеріалі роману Олександра Вільчинського «У степу під Авдіївкою»)	164

CONTENTS

BOZHKO Yuliia. Phrasal verbs in digital advertising: linguistic strategies of engagement.....	9
MOROZOVA Iryna, BONDAREV Ivan. The internet as a modern means of personal self-reflection in virtual space.....	17
HORBOLIS Larysa. Functionality of Folklore Content in Ivan Nechui-Levytskyi’s Comedy “On the Kozhummyaki”.....	24
DUBROVSKA Iryna. Peculiarities of translation of the phraseological units in the Bertolt Brecht’s play “Mother Courage and her children”	31
IVANYTSKA Natalia, NECHYPORENKO Violeta. Post-editing of neural machine translation as a tool for quality assessment in the modern translation process.....	39
ILCHENKO Olena. Dynamics of the manipulative potential of the War Metaphor in the Ukrainian media discourse (2014–2025): from hybrid aggression to full-scale invasion.....	48
KALYTIUK Lilia. The vertical axis of virtue: axiological gradients and moral recalibration in Ælfric’s homiletic prose.....	55
KRIUKOVA Yuliya. Interpreting & Translation as a new meta-theory of translational subjectivity: from the archaic mediator to the digital multimodal agent (Part 1).....	63
LISHCHYNSKA Nataliya. MusiC in the short story “Janko the Musician” by Henryk Sienkiewicz.....	78
MATUSHCHAK Iryna. Pharmaceutical terms in “medicinal plants used by the population of right-bank Ukraine in folk medicine” by N. T. Osadcha-Yanata.....	87
PLIUTA Nataliia. Pragmatics of personal pronouns in the discourse of the press secretary of the White house	94
SAVCHYN Nadiia. Nominalization as a linguistic phenomenon and ways of its realization in English-language discourse	107
SKURATKO Titiana, SENOVSKA Nadiia. Ukrainian literature in the structure of contemporary art of war	113
STOHNII Iryna, GORIUNOVA Maryna. The use of emojis as a means of non-verbal communication in the text messages	127
TIELIEZHKINA Olesia. Verbal markers of national identity in the Ukrainian diaspora press.....	133
FEDAK Sofiia, NAZAREVYCH Lesya. Astronomical terms in Ivan Pul’uj’s book “New and Variable Stars”: purely Ukrainian and borrowed elements	141
KHOMA Vasylyna. Identity in contemporary humanities: an interdisciplinary approach	149
KHOMENKO Tetyana. Lexemes for indicating kinship in German	157
KHOMITSKYI Nazarii. Verbalization of frontline everyday life: a lexical and stylistic aspect (based on the novel <i>in the steppe near Avdiivka</i> by Oleksandr Vilchynskyi).....	164

УДК 81'42:004.738

ІВАНИЦЬКА Наталя – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу, Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету, вул. Соборна, 87, Вінниця, 21050, Україна (n.ivanytska@vtei.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9925-1285>

Scopus: 59093262700

НЕЧИПОРЕНКО Віолета – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та перекладу, Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету, вул. Соборна, 87, Вінниця, 21050, Україна (v.nechyporenko@vtei.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2429-9487>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5>

Бібліографічний опис статті: Іваницька, Н., Нечипоренко, В. (2026). Постредагування нейронного машинного перекладу як інструмент оцінки якості в сучасному перекладацькому процесі. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*, 65, 39–47, doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5>

ПОСТРЕДАГУВАННЯ НЕЙРОННОГО МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЯКОСТІ В СУЧАСНОМУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Анотація. У статті проаналізовано трансформацію перекладацької діяльності під впливом стрімкого розвитку нейромережових технологій машинного перекладу (НМП) та застосування великих мовних моделей (ВММ). Особливу увагу приділено постредагуванню нейронного машинного перекладу (ПРНМП) як ключовому інструменту оцінки якості перекладу в сучасному перекладацькому процесі. Актуальність роботи зумовлена швидким поширенням НМП у професійній практиці та необхідністю поєднання автоматизованих технологій із компетентністю постредактора для забезпечення комунікативної, стилістичної та термінологічної адекватності тексту, особливо в спеціалізованих перекладах. Мета дослідження полягає в теоретичному осмисленні ПРНМП як інструменту забезпечення якості перекладу та в аналізі динаміки взаємодії між алгоритмічними рішеннями та людським експертним оцінюванням. Методологія дослідження включає огляд сучасних практик постредагування, аналіз міжнародного стандарту ISO 18587:2017, а також простеження когнітивних зрушень у діяльності постредактора під час роботи з ВММ. Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні положення про те, що ПРНМП еволюціонує від механічного виправлення помилок до складного когнітивно-експертного процесу, в межах якого постредактор, спираючись на професійну компетентність, ухвалює перекладацькі рішення щодо функціональної, комунікативної та жанрової адекватності тексту. Показано, що автоматизовані системи, попри їхню доведену ефективність та широке застосування, не здатні адекватно зафіксувати всі семантичні, прагматичні та стилістичні відхилення, що робить людський чинник незамінним для оцінки якості перекладу. У висновках зазначено, що ПРНМП виступає критично важливим етапом перекладацького процесу, де професійні компетентності постредактора інтегровано з автоматизованими технологіями для досягнення оптимального результату. Виважене поєднання автоматизованих показників і людської експертизи забезпечує комунікативну адекватність, високу якість та функціональну придатність НМП. Перспективи подальших досліджень вбачаються в удосконаленні методів постредагування різногалузевих текстів,

© ІВАНИЦЬКА Наталя, НЕЧИПОРЕНКО Віолета, 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

підвищенні професійної підготовки постредакторів та розробці ефективних моделей інтеграції НМП у перекладацьку практику.

Ключові слова: нейронний машинний переклад, постредагування, оцінка якості перекладу, перекладацький процес, великі мовні моделі, ISO 18587.

IVANYTSKA Natalia – Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the Department of Foreign Philology and Translation, Vinnytsia Institute of Trade and Economic of State University of Trade and Economics, 87, Soborna str., Vinnytsia, 21050, Ukraine (n.ivanytska@vtei.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9925-1285>

Scopus: 59093262700

NECHYPORENKO Violeta – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation, Vinnytsia Institute of Trade and Economic of State University of Trade and Economics, 87, Soborna str., Vinnytsia, 21050, Ukraine (v.nechyporenko@vtei.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2429-9487>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5>

To cite this article: Ivanytska, N., Nechyporenko, V. (2026). Postredahuvannia neironnoho mashynnoho perekladu yak instrument otsinky yakosti v suchasnomu perekladatskomu protsesi [Post-editing of neural machine translation as a tool for quality assessment in the modern translation process]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia «Filolohiia» – Problems of Humanities. “Philology” Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*, 65, 39–47, doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5> [in Ukrainian].

POST-EDITING OF NEURAL MACHINE TRANSLATION AS A TOOL FOR QUALITY ASSESSMENT IN THE MODERN TRANSLATION PROCESS

Summary. *The present study examines how translation practices are being transformed by the rapid development of neural machine translation (NMT) technologies and the increasing use of large language models (LLMs). This paper focuses on NMT post-editing as a pivotal tool for evaluating contemporary translation processes. The study is pertinent due to the widespread implementation of NMT in professional practice and the need to integrate automated technologies with the expertise of post-editors to ensure the communicative, stylistic, and terminological adequacy of texts, particularly in specialised translations. The objective of this study is to elucidate the role of NMT post-editing in influencing translation quality and to examine the interaction between technology and human expert judgment. The methodology of this study involves a thorough examination of prevailing post-editing practices, an in-depth analysis of the international standard ISO 18587:2017, and a comprehensive investigation into the cognitive shifts experienced by post-editors when engaging with LLMs. The scientific novelty of the study lies in demonstrating that post-editing of neural machine translation evolves from mechanical error correction into a complex cognitive-expert process. In this process, post-editors draw on their professional expertise to make responsible decisions regarding the functional, communicative and genre-specific quality of texts. The study indicates that, despite their efficiency, automated systems are unable to detect all semantic, pragmatic, and stylistic deviations. This highlights the crucial role of human judgment in assessing the quality of translation. In conclusion, the post-editing process at NMT plays a critical role in the translation process by integrating the professional competencies of post-editors with automated technologies to achieve optimal results. The integration of automated indicators with human expertise is instrumental in ensuring the communicative adequacy, high quality, and functional suitability of NMT outputs. Future research endeavours may concentrate on enhancing post-editing methodologies for diverse domain texts, refining post-editors' professional training, and formulating effective models for integrating NMT into translation practice.*

Key words: neural machine translation, post-editing, translation quality assessment, translation process, large language models, ISO 18587.

Постановка проблеми. Сучасний стан перекладацької індустрії вирізняється глибокою інтеграцією архітектур нейронних мереж, штучного інтелекту (ШІ) та великих мовних моделей (ВММ, або LLM від англ. large language model), що докорінно трансформують традиційні робочі процеси. Перехід від статистичних методів до нейронного машинного перекладу (НМП) дав змогу моделювати складні когнітивні зв'язки та відтворювати контекстуальну залежність на рівні цілих текстових масивів. Така трансформація впливає не лише на організацію перекладацького процесу, а й на уявлення про авторство перекладу, професійну відповідальність перекладача та підходи до оцінювання якості перекладеного продукту.

Попри високий рівень формальної коректності, переклади, виконані ВММ, стикаються з низкою специфічних ризиків. Мова йде про семантичні викривлення, контекстуальні зсуви, стилістичну нейтралізацію, термінологічну нестабільність, а також явище т. зв. галюцинації, коли в перекладному тексті з'являється інформація, відсутня в оригіналі. У галузевому перекладі (напр., юридичному, медичному, технічному) такі відхилення можуть мати критичні наслідки, що актуалізує ретельну перевірку та якісну оцінку отриманого МП з боку людини.

За таких умов постредагування машинного перекладу (ПРМП) виходить за межі механічної корекції помилок машинних алгоритмів. Воно трансформується в багатовимірний простір професійного вибору, у межах якого людина-перекладач постає не як пасивний контролер, а як активний суб'єкт, відповідальний за функціональну адекватність, прагматичну релевантність та комунікативну цінність перекладеного тексту. Хоча стандарт ISO 18587:2017 (ISO 18587:2017) визначає базові вимоги до процесу постредагування, він не повною мірою відображає специфіку роботи з перекладами, створеними ВММ, а також не враховує структурні та лінгвокультурні особливості цільової мови.

Проблему ускладнює той факт, що сучасні системи автоматичної оцінки якості перекладу переважно орієнтовані на порівняння поверхневих текстових параметрів і не враховують процесуального виміру перекла-

дацької діяльності. Такі метрики не здатні адекватно фіксувати семантичні та прагматичні відхилення, характерні для ВММ, а також не відображають когнітивних зусиль перекладача-постредактора. Унаслідок цього виникає розрив між формально високими показниками автоматичної оцінки та реальною комунікативною придатністю перекладеного тексту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання МП та його постредагування (ПР) останніми десятиліттями перебуває в епіцентрі дослідницької уваги як зарубіжної, так і вітчизняної наукової спільноти. Так, відома англійська дослідниця технологій перекладу Ш. О'Брайєн небезпідставно вважає, що ефективна інтеграція МП у перекладацьку практику вимагає балансу між автоматизацією та експертною участю перекладача, а ПР є когнітивно навантаженим процесом (O'Brien, 2022). Дж. Муркенс стверджує, що МП – це активний посередник, що формує перекладацькі рішення, робочі процеси та відповідальність людини (Moorkens, 2025). Сучасні методи автоматичної оцінки якості були детально описані Л. Спецією (Specia, 2025), К. Россі та А. Каре (Rossi & Carre, 2022). Останніми роками МП розглядають на тлі стрімкого розвитку ВММ (Asscher, 2023).

Відродно, що проблему машинного перекладу та пов'язаних із ним процесів активно вивчають українські дослідники (Гудманян, Сітко & Струк, 2019; Корольова, Жмаєва & Колчаг, 2020; Ходаковська & Бабаєвська, 2023; Ігнатенко, 2024; Дужа-Задорожна, 2024; Нікольська, 2025). Останнім часом дослідницька увага зосереджена й на процесі постредагування. Цю тему активно розробляють О. Бондаренко та К. Бондаренко (Бондаренко & Бондаренко, 2024; Бондаренко & Негрієнко, 2025). На слушне зауваження науковців, «... сервіс постредагування машинного перекладу слід відмежовувати від перекладу людиною: він має власну поняттєву систему, його виконання потребує особливого підходу до тексту, навіть когнітивні механізми, які забезпечують взаємодію зі згенерованим рушієм продуктом – відмінні від тих, які застосовуються у класичному перекладі» (Бондаренко & Бондаренко, 2024, с. 217). Постредагування розглядають також із пози-

цій типології перекладацьких помилок (Яковенко, 2025; Моїсєєва, Дзикович & Штанько 2023), встановлення адекватності перекладених текстів різних жанрів (Мишко, Гудманян & Брай, 2023), оцінки якості ПРМП (Karpina, 2023). Проблема застосування міжнародних стандартів під час надання послуг перекладу та ПРМП, зокрема ISO18587:2017 та ISO 17100:2015, детально висвітлена в статті К. Рябової (Рябова, 2024).

Позитивним є й те, що аспекти МП, ПР та якості перекладу вважають необхідним компонентом підготовки перекладачів. Ці питання висвітлюють праці А. Ольховської (Ольховська, 2020), М. Дорофєєвої (Дорофєєва, 2021), В. Ігнатенко (Ігнатенко, 2025).

Підсумовуючи, слід зазначити, що, попри ґрунтовні напрацювання в галузі МП та ПР, ця проблематика ще не достатньо вивчена. Зокрема, критичного переосмислення вимагає кореляція між обчислювальними метриками та суб'єктивною людською оцінкою якості, а також вплив когнітивної напруги на архітектуру прийняття перекладацьких рішень. Особливої уваги потребує жанрова диференціація ПР в екосистемі ВММ та адаптація міжнародних стандартів до локальних професійних і освітніх контекстів.

Мета дослідження полягає в комплексному аналізі трансформації перекладацької діяльності в умовах активного використання НМП та ВММ, у визначенні ролі постредактора як ключового суб'єкта забезпечення якості перекладу, а також у систематизації сучасних підходів до оцінки МП з урахуванням міжнародних стандартів ISO і когнітивних особливостей людської діяльності. Для цього варто 1) проаналізувати вплив НМП на трансформацію сучасної перекладацької діяльності; 2) визначити роль постредактора як важливого суб'єкта забезпечення якості перекладу в умовах використання НМП; 3) охарактеризувати оцінку якості НМП як процес, заснований на професійному судженні людини та когнітивно-експертному прийнятті перекладацьких рішень.

Виклад матеріалу. Розвиток нейромережевих технологій МП, а згодом і генеративний ШІ, використання ВММ призвели до суттєвої трансформації самої сутності

перекладацького продукту. На відміну від попередніх етапів розвитку МП, де обробка тексту передбачала зіставлення лексико-граматичних відповідників або трансформацію синтаксичних структур, сучасні моделі МП функціонують за логікою мовного моделювання, тобто статистичного прогнозування ймовірних мовних послідовностей (Pérez-Ortiz, Forcada & Sánchez-Martínez, 2022). Як зауважує Дж. Муркенс, «попередні покоління перекладацьких технологій, такі як статистичний МП, працювали з даними, зрозумілими людині, і ґрунтувалися на відносно прозорих принципах; натомість нейронний МП і генеративний ШІ на основі ВММ навчаються на величезних масивах (переважно людських) текстів, перетворюючи слова на числові значення й виконуючи над ними складні обчислення» (Moorkens J., 2025, с. 4). НМП генерує переклад, який зазвичай є більш природним і контекстуально узгодженим, однак сам процес ухвалення перекладацьких рішень залишається непрозорим для користувача.

Природно, що еволюція систем МП докорінно змінила роль ПР загалом та постредакторів зокрема. Якщо на початкових етапах МП постредактори прагнули зробити текст більш зрозумілим (читабельним), то при НМП процес постредагування набуває більш аналітичного та інтелектуального характеру. Постредактор залучається до виважених перекладацьких рішень про відповідність перекладеного продукту актуальним мовним нормам і прагматичним настановам (нейромережеві системи схильні до генерації стилістично нейтрального тексту, позбавленого ідіоматичності та узусу), комунікативним намірам (нейромережеві системи нерідко маскують семантичні девіації, логічні лакуни, містять т. зв. галюцинації). Відповідно процес постредагування трансформується в проблему оцінювання якості НМП, де перетинаються автоматизовані метрики, стандартизовані вимоги та людська експертиза.

Сучасна практика оцінювання якості МП та його ПР регламентована міжнародними стандартами, зокрема ISO 18587:2017 «Translation services – Post-editing of machine translation output – Requirements» (ISO 18587:2017). Згаданий документ визначає вимоги до послуг постредагування текстів,

створених за допомогою МП, з метою забезпечення їхньої точності, зрозумілості та відповідності очікуваному рівню якості. Стандарт описує етапи ПР, визначає критерії якості для легкого чи повного ПР та акцентує на професійних компетентностях постредакторів. Водночас більшість положень ISO 18587:2017 були розроблені під час домінування статистичних та ранніх нейронних систем МП. У контексті сучасних НМП, особливо систем на основі ВММ, постає потреба критичного переосмислення нормативних вимог, оскільки характер помилок і природа продукту перекладу зазнали істотних змін.

Із-поміж сучасних інструментів автоматичного оцінювання якості перекладу виокремлюють традиційні текстоцентричні метрики й семантико-орієнтовані та аналітичні моделі. Перші базуються на формальному зіставленні машинного тексту з еталонним перекладом (зокрема на лексичному збігу). Наприклад, метрика BLEU (Bilingual Evaluation Understudy) вимірює рівень збігу n-грам між машинним і еталонним текстами. TER (Translation Edit Rate) вимірює кількість редакторських правок (вставок, видалень, замінів), необхідних для приведення машинного перекладу до еталонного стану. METEOR враховує не лише прямі збіги, а й морфологічні варіації та синонімію, намагаючись подолати обмеження BLEU. Новітні підходи оцінювання якості МП спрямовані на оцінку смислової адекватності та врахування ролі постредактора як суб'єкта рішень. Наприклад, COMET (Cross-lingual Optimized Metric for Evaluation of Translation) як нейромережева метрика використовує векторні виміри для оцінки семантичної близькості, орієнтуючись на контекст, а не лише на поверхневу схожість слів.

Зауважимо, що попри постійне вдосконалення автоматизованих метрик жодна з них не може охопити й комплексно оцінити прагматичні та дискурсивно-жанрові характеристики цільового тексту. Це зумовлює методологічну напругу між формалізованою оцінкою якості та експертною інтерпретацією перекладу. Додамо також, що автоматизовані системи оцінювання якості МП ґрунтуються на припущенні, що якість перекладу може бути виміряна через зіставлення з еталон-

ним текстом або через формалізовані моделі семантичної близькості. Проте в контексті НМП це припущення виявляється обмеженим, оскільки нейромережеві системи продукують варіативні перекладацькі рішення, які можуть бути лінгвістично коректними, але не збігатися з референтними перекладами. Крім того, більшість метрик не здатні інтерпретувати прагматичні зсуви або інтенційні зміни.

У методологічному вимірі ключова проблема оцінювання якості МП полягає в протиставленні двох підходів: формально-орієнтованого (домінує в автоматизованих метриках) та функційно-орієнтованого (характерний для людської експертизи). У НМП ця різниця набуває особливої гостроти, оскільки текст може бути формально бездоганним, але функційно непридатним.

Окремої уваги заслуговує проблема ілюзії якості, яка виникає внаслідок високих показників автоматизованих метрик у поєднанні з лінгвістично правильним перекладом, характерним для НМП. У такому разі помилки не є очевидними, а відхилення мають переважно прагматичний або дискурсивний характер. Виникає ризик некритичного прийняття МП як «достатньо якісного», особливо в умовах обмеженого часу або перекладу великих за обсягом текстів. ПР у такому разі набуває статусу аналітичного механізму, спрямованого на ідентифікацію прихованих якісних відхилень, недоступних для автоматизованого оцінювання.

Ми цілком погоджуємося з думкою, висловленою у праці О. Бондаренко та М. Негрієнко (Бондаренко & Негрієнко, 2025). Проаналізувавши метрики якості перекладу, застосовувані в індустрії лінгвістичних послуг, зокрема LISA QA Model як одну з найуживаніших моделей на ринку лінгвістичних послуг, автори сходяться на думці, що традиційні моделі, створені для оцінювання антропогенного перекладу, для ПРМП мають бути адаптовані. Водночас науковці зауважують, що «говорити про появу нової сталої метрики оцінювання постредагування машинного перекладу поки зарано» (Бондаренко & Негрієнко, 2025, с. 205).

У світлі окреслених проблем постредагування НМП потребує розширеного набору критеріїв, що виходять за межі формальної

правильності та лексико-семантичної відповідності. Ці критерії мають бути зорієнтовані на інтерпретативну природу перекладацької діяльності та роль людини як гаранта комунікативної адекватності. На цій підставі доцільно звернути увагу на такі показники, як семантична вірогідність, прагматична адекватність, жанрово-стилістична відповідність, функціональна адекватність, нормативна відповідність мови перекладу, прозорість і відповідальність перекладацьких рішень, яка передбачає експертне судження.

Зауважимо також, що коло окреслених питань проєктує не менш важливу проблему формування професійних компетентностей постредактора як важливого суб'єкта на ринку перекладацьких послуг. Такі компетенції описано в ISO 18587:2017 (ISO 18587:2017). Зокрема, йдеться про а) перекладацьку компетентність; б) мовну та текстову компетентність; в) компетентність у дослідженні, отриманні та обробці інформації; г) культурологічну компетентність; г) технологічну компетентність; д) галузеву компетентність. При цьому постредактори повинні мати загальні знання про технологію МП та базове розуміння типових помилок, які робить система. Від постредакторів також очікується вміння визначати, чи має сенс редагувати результати МП з погляду оцінки часу та зусиль і здатність дотримуватися отриманих інструкцій від замовника (ISO 18487:2017, с. 7). Тож роль людини в процесі постредагування докорінно змінюється: вона полягає не лише в корекції тексту, а й у прийнятті відповідальних рішень, що мають лінгвістичні, соціальні й інколи етичні наслідки.

Висновки. У сучасному перекладацькому процесі НМП розглядають як домінуючу технологію створення продукту перекладу, оскільки він забезпечує істотно вищий рівень смислової цілісності, контекстуальної

узгодженості та природності цільового тексту порівняно з попередніми моделями МП. Водночас, попри високий рівень автоматично згенерованого результату, переклад, отриманий за допомогою НМП, потребує обов'язкового постредагування з боку фахівця для усунення латентних смислових, стилістичних і функціональних відхилень та приведення тексту у відповідність до професійних стандартів якості. Постредагування НМП трансформується з простого механічного виправлення помилок у складний когнітивно-експертний процес, де постредактор приймає ключові перекладацькі рішення стосовно якості перекладу. Стандарти ISO 18587:2017 задають базові вимоги до процесу постредагування, проте їхнє застосування в контексті НМП потребує переосмислення та доповнення з урахуванням нових типів помилок і когнітивних особливостей діяльності постредактора. Автоматизовані метрики оцінки якості машинного перекладу, попри їхню ефективність у кількісному вимірюванні, виявляються обмеженими щодо фіксації прихованих дефектів якості, зокрема контекстуальних, дискурсивних і жанрово зумовлених. У випадку НМП постредагування поєднує корекцію тексту й оцінку його якості, що вимагає виваженого поєднання автоматизованих метрик як формальних показників і професійної експертизи людини. При цьому від постредактора очікується володіння широким спектром професійних компетентностей, включно з лінгвістичною, стилістичною та галузевою експертизою, що допомагає виявляти критичні викривлення та забезпечувати комунікативну адекватність перекладу. Перспективи наших подальших досліджень вбачаємо в пошуку ефективних шляхів постредагування різногалузевого НМП, а також в аналізі дієвих практик професійної підготовки постредакторів як важливих фахівців у процесі перекладацького менеджменту.

ЛІТЕРАТУРА

- Бондаренко О., Бондаренко К.** Постредагування машинного перекладу як складова послуги локалізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2024. № 66. С. 216–219. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.66.48>.
- Бондаренко О. С., Негрієнко М. С.** Управління якістю постредагування машинного перекладу у виробничому процесі локалізації. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки*. 2025. № 213. С. 200–205. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-213-27>.

- Гудманян А. Г., Сітко А. В., Струк І. В.** Функціонально-прагматична адекватність машинного перекладу публіцистичних текстів. *Львівський філологічний часопис*. 2019. № 5. С. 48–54. DOI: <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2019-5-8>.
- Дорофєєва М.** Галузевий переклад, редагування і постредагування в системі компетентностей перекладача. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2021. № 52. Т. 2. С. 133–136. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.52-2.32>.
- Дужа-Задорожна М., Качур Я.** Дослідження проблем машинного перекладу засобами багатомовних паралельних корпусів. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки*. 2024. № 210. С. 108–115. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-16>.
- Ігнатенко В.** Постредагування як важливий аспект навчання майбутніх перекладачів. *Studia methodologica*. 2025. №. 59. С. 273–283. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-1222.2025-59-23>.
- Ігнатенко В. Д.** Місце машинного перекладу у діяльності сучасного перекладача : сучасні дискусії та бачення. *Modern philology : theory, history, methodology : Scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2024. Р. 2. Р. 523–534. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-425-2-50>.
- Корольова Т., Жмасва Н., Колчаг Ю.** Постредагування при машинному перекладі. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2020. № 30. С. 102–119. DOI: <https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7>.
- Мишко А., Гудманян А., Брай А.** Оцінка адекватності машинного перекладу письмових спеціалізованих текстів. *Advanced Linguistics*. 2023. № 12. С. 66–77. DOI: <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.12.291604>.
- Моїсєєва Н., Дзикович О., Штанько А.** Машинний переклад : порівняння результатів та аналіз помилок DeepL та Google Translate. *Advanced Linguistics*. 2023. № 11. Р. 78–82. DOI: <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.11.277593>.
- Нікольська Н.** Переклад майбутнього : гармонія між людиною та машиною. *Нова філологія*. 2025. № 97. С. 84–90. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-97-11>.
- Ольховська А.** Машинний переклад та постредагування у фаховій підготовці майбутніх перекладачів. *Фаховий та художній переклад : теорія, методологія, практика : збірник наукових праць / за заг. ред. А. Гудманяна, С. Сидоренка*. Київ : Аграр Медіа Груп, 2020. С. 268–274. DOI: <https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7>.
- Рябова К. О.** До питання про міжнародні та національні стандарти перекладацьких послуг та постредагування машинного перекладу : порівняльний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Філологія*. 2024. № 65. С. 270–275. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.65.59>.
- Ходаковська О. О., Бабаєвська Л. В.** Машинний переклад англійських юридичних текстів. Особливості постредагування. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Т. 1. Вип. 32. С. 156–161. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.32.1.28>.
- Яковенко А. О.** Функціонально-прагматичні помилки машинного перекладу (на матеріалі сучасної англійської інтернет-публіцистики). *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2025. № 71. С. 295–301. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2025.71.65>.
- Asscher O.** The position of machine translation in translation studies. A definitional perspective. *Translation Spaces*. 2023. Vol. 12, Issue 1. P. 1–20. DOI: <https://doi.org/10.1075/ts.22035.ass>.
- ISO 18587:2017. Translation services. Post-editing of machine translation output. Requirements. URL: <https://www.iso.org/standard/62970.html>.
- Карпіна О.** Evaluating the quality of machine translation output with hter in domain-specific textual environment. *Лінгвістичні студії*. 2023. Вип. 46. С. 85–99. DOI: <https://doi.org/10.31558/1815-3070.2023.46.8>.
- Moorkens J.** The machine translator’s visibility : A postphenomenological analysis of machine translation. *Translation Spaces*. Published online : 6 October 2025. DOI: <https://doi.org/10.1075/ts.23030.moo>.
- O’Brien Sh.** How to deal with errors in machine translation : Postediting. *Machine translation for everyone : Empowering users in the age of artificial intelligence / ed by D. Kenny*. Berlin : Language Science Press, 2022. P. 105–120. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6759982>.
- Pérez-Ortiz J. A., Forcada M. L., Sánchez-Martínez F.** How neural machine translation works. *Machine translation for everyone : Empowering users in the age of artificial intelligence / ed by D. Kenny*. Berlin : Language Science Press. 2022. P. 141–164. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6760020>.

- Rossi C., Carré A.** How to choose a suitable neural machine translation solution : Evaluation of MT quality. *Machine translation for everyone : Empowering users in the age of artificial intelligence* / ed by D. Kenny. Berlin : Language Science Press, 2022. P. 51–79. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6759978>.
- Specia L.** Taking Machine Translation Evaluation Metrics to Extremes : Beyond Correlation with Human Judgments. *Computational Linguistics*. 2025. URL: <https://submissions.cljournal.org/index.php/cljournal/article/view/1460>.

REFERENCES

- Asscher, O.** (2023). The position of machine translation in translation studies: A definitional perspective. *Translation Spaces*, 12(1), 1–20. DOI: <https://doi.org/10.1075/ts.22035.ass> [in English].
- Bondarenko, O., & Bondarenko, K.** (2024). Postredahuvannia mashynnoho perekladu yak skladova posluhy lokalizatsii [Post-editing of machine translation as a component of localization services]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Seriiia "Filolohiia" – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series*, 66, 216–219. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.66.48> [in Ukrainian].
- Bondarenko, O. S., & Nehrienko, M. S.** (2025). Upravlinnia yakistiu postredahuvannia mashynnoho perekladu u vyrobnychoho protsesi lokalizatsii [Managing the quality of machine translation post-editing in the localisation workflow]. *Naukovi zapysky: Seriiia Filolohichni nauky – Research Bulletin. Series: Philological Sciences*, 213, 200–205. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-213-27> [in Ukrainian].
- Gudmanian, A. H., Sitko, A. V., & Struk, I. V.** (2019). Funktsionalno-prahmatychna adekvatnist mashynnoho perekladu publicystychnykh tekstiv [Functional and pragmatic adequacy of journalistic style texts translation applying machine translation systems]. *Lvivskyi filolohichnyi chasopys – Philological Periodical of Lviv*, 5, 48–54. DOI: <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2019-5-8> [in Ukrainian].
- Dorofeyeva, M.** (2021). Haluzevyi pereklad, redahuvannia i postredahuvannia v systemi kompetentnosti perekladacha [Specialized translation, edition and postediting in the system of translator's competence]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Seriiia «Filolohiia» – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series*, 52(2), 133–136. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.52-2.32> [in Ukrainian].
- Duzha-Zadorozhna, M., & Kachur, Ya.** (2024). Doslidzhennia problem mashynnoho perekladu zasobamy bahatomovnykh paralelnykh korpusiv [Investigating machine translation problems by means of multilingual parallel corpora]. *Naukovi zapysky: Seriiia Filolohichni nauky – Research Bulletin. Series: Philological Sciences*, 210, 108–115. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-16> [in Ukrainian].
- Ihnatenko, V.** (2025). Postredahuvannia yak vazhlyvyi aspekt navchannia maibutnykh perekladachiv [Post-editing as an important aspect of training future translators]. *Studia Methodologica*, 59, 273–283. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-1222.2025-59-23> [in Ukrainian].
- Ihnatenko, V. D.** (2024). Mistse mashynnoho perekladu u diialnosti suchasnoho perekladacha: Suchasni dyskusii ta bachennia [The role of machine translation in contemporary translators' activity: Current debates and perspectives]. In *Modern Philology: Theory, History, Methodology* (pp. 523–534). Riga, Latvia: Baltija Publishing. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-425-2-50> [in Ukrainian].
- ISO 18587:2017. Translation services. Post-editing of machine translation output. Requirements. Retrieved from <https://www.iso.org/standard/62970.html> [in English].
- Karpina, O.** (2023). Evaluating the quality of machine translation output with HTER in domain-specific textual environment. *Lingvistychni studii – Linguistic Studies*, 46, 85–99. DOI: <https://doi.org/10.31558/1815-3070.2023.46.8> [in English].
- Khodakovska, O. O., & Babaievska, L. V.** (2023). Mashynnyi pereklad anhlomovnykh yurydychnykh tekstiv: Osoblyvosti postredahuvannia [Machine translation of English-language legal texts. Distinctive characteristics of post-editing]. *Zakarpatski filolohichni studii – Zakarpattia Philological Studies*, 1(32), 156–161. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.32.1.28> [in Ukrainian].
- Koroliova, T., Zhmaieva, N., & Kolchag, Yu.** (2020). Postredahuvannia pry mashynnomu perekladachiv [Post-editing in machine translation]. *Naukovyi visnyk Pivdenoukrajinskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho – Scientific Research Issues of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky: Linguistic Sciences*, 30, 102–119. DOI: <https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7> [in Ukrainian].

- Moorkens, J.** (2025, October 6). The machine translator's visibility: A postphenomenological analysis of machine translation. *Translation Spaces*. DOI: <https://doi.org/10.1075/ts.23030.moo> [in English].
- Myshko, A., Gudmanyany, A., & Brai, A.** (2023). Otsinka adekvatnosti mashynnoho perekladu pysmovykh spetsializovanykh tekstiv [Evaluation of the Adequacy of Written Specialized Texts Machine Translation]. *Advanced Linguistics*, 12, 66–77. DOI: <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.12.291604> [in Ukrainian].
- Moiseeva, N., Dzikovych, O., & Shtanko, A.** (2023). Mashynnyi pereklad: Porivniannia rezultativ ta analiz pomylok DeepL ta Google Translate [Machine translation: Comparing results and error analysis of DeepL and Google Translate]. *Advanced Linguistics*, 11, 78–82. DOI: <https://doi.org/10.20535/2617-5339-2023.11.277593> [in Ukrainian].
- Nikolska, N.** (2025). Pereklad maibutnoho: Harmoniia mizh liudynoiu ta mashynoiu [Translation of the future: harmony between human and machine]. *Nova Filolohiia – New Philology*, 97, 84–90. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-97-11> [in Ukrainian].
- O'Brien, S.** (2022). How to deal with errors in machine translation: Post-editing. In D. Kenny (Ed.), *Machine Translation for everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence* (pp. 105–120). Berlin: Language Science Press. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6759982> [in English].
- Olkhovska, A.** (2020). Mashynnyi pereklad ta postredahuvannia u fakhovii pidhotovtsi maibutnikh perekladachiv [Machine translation and post-editing in professional training of future translators]. In A. Gudmanyany & S. Sydorenko (Eds.), *Fakhovyi ta khudozhnii pereklad: Teoriia, metodolohiia, praktyka* (pp. 268–274). Kyiv: Agrar Media Group. DOI: <https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7> [in Ukrainian].
- Pérez-Ortiz, J. A., Forcada, M. L., & Sánchez-Martínez, F.** (2022). How neural machine translation works. In D. Kenny (Ed.), *Machine Translation for everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence* (pp. 141–164). Berlin: Language Science Press. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6760020> [in English].
- Riabova, K. O.** (2024). Do pytannia pro mizhnarodni ta natsionalni standarty perekladatskykh posluh ta postredahuvannia mashynnoho perekladu: Porivnialnyi aspekt [Comparative facet of international and national standards for translation services and postediting of machine translations]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Serii «Filolohiia» – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series*, 65, 270–275. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.65.59> [in Ukrainian].
- Rossi, C., & Carré, A.** (2022). How to choose a suitable neural machine translation solution: Evaluation of MT quality. In D. Kenny (Ed.), *Machine Translation for Everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence* (pp. 51–79). Berlin: Language Science Press. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6759978> [in English].
- Specia, L.** (2025). Taking machine translation evaluation metrics to extremes: Beyond correlation with human judgments. *Computational Linguistics*. Retrieved from <https://submissions.cljournal.org/index.php/cljournal/article/view/1460> [in English].
- Yakovenko, A. O.** (2025). Funktsionalno-pragmatychni pomyly mashynnoho perekladu (na materialakh suchasnoi anhlomovnoi internet-publicystyky) [Functional-Pragmatic Machine Translation Errors: The Case of Modern English Online Publicism]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Serii Filolohiia – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series*, 71, 295–301. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2025.71.65> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 18.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 26.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 02.04.2026